

Arkivsak-dok. 25/02175-1
Saksbehandler Arne Fredriksen

Saksgang	Møtedato
Eldrerådet	26.11.2025
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	25.11.2025
Ungdomsrådet	27.11.2025
Formannskapet	20.11.2025
Kommunestyret	04.12.2025

Saksframlegg

Økonomiplan 2026-2029, Budsjett 2026

Kommunedirektørens innstilling:

- 1) Fremlagt forslag til handlingsplan for 2026-2029 for Farsund kommune godkjennes.
- 2) Driftsbudsjett for 2026 og driftsbudsjetttrammer for økonomiplanperioden 2026-2029 vedtas slik det går frem av forskriftsskjema "§5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)" og «§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)»
- 3) Investeringsbudsjettet for 2026 og i økonomiplanperioden 2026-2029 vedtas slik det går frem av forskriftsskjema i "§5-5 Bevilgningsoversikter - investering(2A)" og "Bevilgningsoversikter - investering (2B)"
- 4) Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra den avsatte lønnsreserven på de enkelte tjenesteområdene
- 5) Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra den avsatte potten til utgifter knyttet til flyktninger på de enkelte tjenesteområdene
- 6) Låneopptak:
 - Kommunestyret vedtar å oppta lån med inntil kr. 99.865.000 til dekning av utgifter på investeringsbudsjettet. Nedbetalingstiden settes til reglene for minimumsavdrag jf. kommuneloven med tilhørende forskrifter.
 - Av lånebeløpet er kr. 24.100.000 knyttet til investeringer på havn

- Av lånebeløpet er kr. 23.000.000 knyttet til investeringer på selvkost
 - Av lånebeløpet er kr. 52.765.000 knyttet til investeringer på egne kommunale investeringer
 - Kommunestyret vedtar et innlån fra Husbanken på inntil kr. 18.000.000 for videre utlån gjennom startlånsordningen for 2023
 - Kommunedirektøren får fullmakt til å ta opp lån innenfor disse beløpene
- 7) Forskuddsskatt innkreves etter maksimalgrensene Stortinget fastsetter
- 8) Vedtak om eiendomsskatt for 2026:
- a) I medhold av eiendomsskatteloven (esktl.) §§2 og 3 skal det for skatteåret 2026 skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen
 - b) Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4)
 - c) Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med syv syvendedel i 2026 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt)
 - d) Generell eiendomsskattesats settes til 5,5 promille (esktl. § 13)
 - e) Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd siste pkt.)
 - f) Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 3,0 promille (esktl. § 12 a)
 - g) For boliger og fritidseiendommer er det et kommunalt bunnfradrag på kr. 300.000 for hver boenhet (esktl. § 11, annet ledd)
 - h) Etter Eiendomsskatteloven § 7a, fritas "Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten, og etter § 7 b, fritas "Bygning som har historisk verdi» iht kommunestyrevedtak 06/63 (" Bygning fredet av Fylkeskonservatoren)
 - i) Eiendomsskatten betales i minimum to terminer (esktl. § 25).
- 9) Priser og betalingssatser vedtas som det går frem av forslag i vedlegg til budsjettdokumentet
- 10) Farsund kommune kan bosette inntil 30 flyktninger i 2026, jfr. K-sak 13/2025

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Politisk vedtatt budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029
Sentrale inntekter					
Rammetilskudd	-443 100	-439 900	-443 300	-443 300	-443 300
Inntekts- og formuesskatt	-323 500	-377 900	-377 900	-377 900	-377 900
Eiendomsskatt	-27 000	-26 500	-26 500	-26 500	-26 500
Andre generelle driftsinntekter	-45 550	-36 920	-31 920	-29 920	-29 920
Sum Sentrale inntekter	-839 150	-881 220	-879 620	-877 620	-877 620
Sentrale utgifter					
Avskrivinger	56 250	56 250	56 250	56 250	56 250
Lønnsreserve	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Premieavvik	-20 000	-20 000	-10 000	-10 000	-10 000
Diverse fellesutgifter	-5 955	-6 364	-6 364	-6 364	-6 364
Sum Sentrale utgifter	48 295	47 886	57 886	57 886	57 886
Driftsutgifter per tjenesteområde	806 130	831 968	831 593	830 643	830 643
Brutto resultat (KOSTRA)	15 275	-1 166	9 859	10 909	10 909
Netto finansutgifter og inntekter					
Renteinntekter	-27 280	-27 400	-27 400	-27 400	-27 400
Utbytter	-21 100	-9 800	-10 700	-11 700	-11 700
Renteutgifter	45 336	46 000	47 740	48 650	48 650
Avdrag på lån	44 350	43 770	44 960	46 260	46 260
Netto finansutgifter i tjenesteområdene	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum Netto finansutgifter og inntekter	45 306	56 370	58 600	59 810	59 810
Motpost avskrivninger	-56 267	-56 267	-56 267	-56 267	-56 267
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	0	0
Netto resultat	4 314	-1 063	12 192	14 452	14 452
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner					
Overføring til investering	0	25 200	1 000	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	-25 200	-1 000	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	376	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-5 001	0	-12 879	-15 139	-15 139
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	687	687	687	687	687
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-4 314	1 063	-12 192	-14 452	-14 452

	Politisk vedtatt budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Politisk vedtatt budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029
Formannskap	70 730	72 020	72 420	71 470	71 470
Oppvekst og kultur	299 563	316 219	315 444	315 444	315 444
Helse og omsorg	396 408	403 241	403 041	403 041	403 041
Teknisk	64 910	66 327	66 327	66 327	66 327
Selvkost og storhavn	-20 390	-20 952	-20 952	-20 952	-20 952
Sentralt plasserte budsjettposter	0	0	0	0	0
Interkommunale samarbeid - Farsund som vertskap	-404	0	0	0	0
Sum netto rammer	810 817	836 855	836 280	835 330	835 330
Herav:					
Renteinntekter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Avdrag på lån	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 005	1 005	1 005	1 005	1 005
Bruk av bundne driftsfond	-318	-318	-318	-318	-318
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Sum rammer uten 1A-poster	806 130	832 168	831 593	830 643	830 643

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Politisk vedtatt budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	83 218	88 390	144 000	200 440	192 700	24 900
Tilskudd til andres investeringer	1 120	1 000	1 250	1 000	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 331	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utlån av egne midler	1 000	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	87 669	91 390	147 250	203 440	194 700	26 900
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 814	-11 774	-13 535	-35 408	-34 640	-3 080
Tilskudd fra andre	-3 457	-4 775	-6 650	-70 000	-70 000	0
Salg av varige driftsmidler	-3 059	0	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	-100	-100	-100	-100
Bruk av lån	-64 816	-75 761	-99 865	-95 032	-88 060	-21 820
Sum investeringsinntekter	-83 145	-92 310	-123 150	-203 540	-195 800	-28 000
Videreutlån	18 987	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Bruk av lån til videreutlån	-10 820	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Avdrag på lån til videreutlån	3 785	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 723	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	5 229	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 200	0	-25 200	-1 000	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	3 196	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Bruk av bundne investeringsfond	-8 808	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	100	100	100	100
Bruk av ubundet investeringsfond	-1 940	-80	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-9 752	920	-24 100	100	1 100	1 100
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Vedlegg

- Kommunedirektørens forslag til Budsjett 2026 og Økonomiplan 2026-2029 – PDF-format
- Fritaksliste eiendomsskatt § 7
- Oversikt over tiltak i sektorene

Saken kort fortalt

Kommunedirektøren legger med dette fram forslag til Budsjett 2026 og Økonomiplan for perioden 2026 – 2029

Kommunedirektørens forslag er publisert på nett:

[Farsund kommune - Økonomiplan 2026-2029](#)

Dokumentet i PDF-format følger vedlagt saken, men finnes også på nett sammen med ev. andre dokumenter som blir lagt til underveis:

[Økonomiplan og handlingsprogram - Farsund kommune](#)

Bakgrunn

Kommunelovens (KL) kapittel 14 angir formelle krav til økonomiplan og årsbudsjett. Nærmere bestemmelser om innhold og oppstilling er gitt i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (Budsjett og regnskapsforskriften). Bestemmelsene innebærer bl.a. følgende:

- Kommunestyret skal selv vedta økonomiplan og årsbudsjettet, KL-§14-2. 2)
- Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet, KL §14-3, første avsnitt
- Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den, KL § 14-3, fjerde avsnitt
- Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp, KL §14-4, første avsnitt
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger til de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret, KL § 14-4, andre avsnitt
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige, KL § 14-4, tredje avsnitt
- Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen, KL § 14-4, fjerde avsnitt
- Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer, KL § 14-5, første avsnitt.

Økonomiplanen utgjør også kommuneplanens handlingsdel etter plan og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd, KL § 14-4, femte avsnitt.

Budsjett og økonomiplanforslag ble drøftet i møte med Hovedtillitsvalgte 03.11.24.

Budsjett og økonomiplan vil bli orientert om i medvirkningsrådene slik:

- Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne 25.11.25
- Eldrerådet 26.11.25
- Ungdomsrådet 27.11.25

Eventuelle innspill fra rådene vil bli ettersendt til politikikerne.

Kommunedirektøren legger fram et budsjett for 2026 med et overskudd på 376.000 kroner. De neste årene i økonomiplanen viser et negativt netto driftsresultat på 12 – 14 millioner kroner hvert år. En viktig årsak til dette er økning i pensjonskostnader med ca 10 mill kroner fra og med 2027. Videre må en regne med økte utgifter som følge av demografiendringer: Flere eldre og økende behov for tjenester. Dette må i utgangspunktet dekkes inn ved bruk av disposisjonsfondet. Fondet som i dag er på 178 mill kroner, vil ved utgangen av perioden da bli redusert til ca 140 mill kroner.

Forslaget til økonomiplan og budsjett baserer seg på regjeringens framlegg til statsbudsjett for 2026. Dette behandles i Stortinget parallelt med kommunens behandling. Endringer med

konsekvens for kommunen vil bli forelagt formannskapet og kommunestyret dersom disse er kjent før behandlingen.

Det vises ellers til vedlagte økonomiplan- og budsjettdokument. Her er det redegjort for kommunens økonomiske situasjon og rammebetingelser, budsjettforutsetninger, mål og strategier samt konkrete forslag til drift- og investeringstiltak. Hvert enkelt hovedtjenesteområde har i tillegg redegjort for utfordringer, mål, viktige tiltak og aktuelle målepunkter innenfor sitt område, og har kommentert de konkrete tiltakene som foreslås

Vurdering

Farsund kommune står, som mange andre norske kommuner, overfor en krevende situasjon med store oppgaver og økende forventninger på den ene siden, og begrensede ressurser – både økonomisk og kompetansemessig – på den andre.

I budsjett- og økonomiplanforslaget er det lagt vekt på:

- ✓ å sikre gode og forsvarlige tjenester til innbyggerne
- ✓ å tilpasse tjenestene til endrede behov og befolkningsutvikling
- ✓ å legge til rette for en fortsatt positiv samfunnsutvikling
- ✓ å opprettholde en solid og bærekraftig økonomisk plattform, til tross for begrensede ressurser

Økonomiske konsekvenser

Se budsjettdokumentet

Konsekvenser for barn og unge

Se budsjettdokumentet

Konsekvenser for klima og miljø

Se budsjettdokumentet

Konsekvenser for folkehelse

Se budsjettdokumentet

Konklusjon

Se budsjettdokumentet